

**KIJK MIJ
EENS!**
**Gevluchte
kinderen**
in Nederland

KIJK MIJ EENS!

Gevluchte kinderen in Nederland

Angelina, Arroussig, Hegnar, Haik, Mayada, Mohanad, Mona, Sdra, Fartun, Maleyka, Mohamad, Siromi, Ibrahim, Joana, Maher, Mohammed, Mohamed, Hassan, Rawia, Sara, Sidra, Amjad, Haneen, Mohamad, Najah en Tala wonen in azc's in Limburg en tonen in dit boek hoe hun leven eruit ziet.

Angelina Karaber

Mohanad Mahmoud

Mona Alali

Sdra Mergan

Ibrahim Al Refia

Joana Zaher

Maher Zaher

Sara Attalla

Sidra Bko

Amjad Jimo

Aroussig Dikranian

Hegnar Dikranian

Haik Hovhannesian

Mayada Alali

Fartun Abdulkadir

Maleyka Heydarova

Mohamad Maho

Siromi Sthanislos

Mohammed Bko

Mohamed Farhat

Hassan Mohammad Saleh

Rawia Abdulrahman

Haneen Alsafar

Mohamad Alolayes

Najah Mojarkesh

Tala Mahayni

Voorwoord

Als je goed kijkt, zie je dat het allemaal heel gewoon is. Het zijn kiekjes, kiekjes van kinderen die hun omgeving fotograferen. Hun fiets, hun knuffels, hun beste vriend, een mooie boom, hun ouders, het uitzicht uit huis. Kinderen fotograferen hun leven. Thuis, op school, binnen, buiten. Allemaal heel gewoon. Het leven wacht niet, het gaat gewoon verder.

Maar ook een rij wasmachines 'waar iedereen elkaar ontmoet'. En een veel te brede gang: 'Alles is hier smerig; ik woon liever in een gewoon huis'. En de maan, een volle maan, dezelfde maan waar familieleden in Duitsland en Jordanië ook naar kijken. En een man achter een bureau met daarop de brief 'die mijn leven zal veranderen'. De verblijfsvergunning. Maanden op gewacht, soms jaren. De vergunning er te mogen zijn.

Dat is wat de kinderen in dit boek doen, ze laten zien dat ze er zijn en ze vertellen daarover. Deze kinderen hebben veel meegemaakt. Ze zijn gevlucht, en niet voor niets. Het vluchten zelf was ook gevaarlijk. En nu zijn ze hier. Hier zijn ze!

UNICEF Nederland organiseerde in samenwerking met Sony een fotoworkshop voor 26 kinderen uit vier asielzoekerscentra in Limburg. Deze kinderen hebben gedurende een week hun leven in woord en beeld vastgelegd zoals zij dat zelf wilden. Dit boek is een van de resultaten hiervan.

Kinderen, die in een asielzoekerscentrum proberen hun leven zo goed mogelijk voort te zetten. Met hun fiets, hun knuffels, hun beste vriend, een mooie boom, hun ouders, het uitzicht uit huis. Thuis, op school, binnen, buiten. Het leven wacht niet. Kijk maar goed.

Klaas van Kruistum
Ambassadeur UNICEF Nederland

Inhoud

Inleiding	7
EYE SEE Fotografieproject	13
Kijk mij eens!	19
Landen	71
Gevluchte kinderen en UNICEF	75
Kinderrechtenverdrag	79
Colofon	87

Inleiding

Het zal je maar gebeuren. Je moet je huis, vrienden, juf en huisdier achterlaten. Met een paar spullen en geen idee wat de toekomst zal brengen moet je weg uit je land. Samen met je ouders, een familielid of soms zelfs alleen. Geen tijd om een route uit te stippelen, reis je langs gevaarlijke plekken naar hopelijk veiliger terrein. Na een lange en heftige tocht kom je aan in Nederland. Alles is daar anders dan thuis. Je had nog nooit gehoord van dit land en je begrijpt de mensen ook niet.

In dit boek maken kinderen die dit is overkomen, zichzelf zichtbaar. Zij vertolken wat veel kinderen nog dagelijks meemaken.

UNICEF Nederland kon gesponsord door Sony een fotoworkshop verzorgen voor 26 kinderen in Nederlandse asielzoekerscentra. Kinderen die nog maar kort in Nederland waren. Ze leerden hoe ze een camera moeten bedienen en hoe ze daarmee uitdrukking kunnen geven aan hun gevoelens, ideeën en dromen. Dit boek toont hun foto's en hun uitspraken.

Het boek geeft een beeld van de kinderen achter de getallen. Kinderen die vaak worden vergeten in de discussies. Het laat zien dat asielzoekerskinderen in de allereerste plaats gewoon kinderen zijn. Gewone kinderen in een bijzondere situatie.

Bescherming

De meeste kinderen – waar ter wereld ze ook worden geboren - willen spelen, opgroeien en leren in nabijheid van hun ouders en familieleden. Soms kan dat niet. Door oorlogen en andere rampen moeten kinderen en gezinnen huis en haard verlaten. Tegen hun wil, maar in de hoop dat ze elders rust en veiligheid vinden. En de start van een nieuw leven. Als kinderen 'geluk' hebben, bereiken ze met hun complete gezin het land waar ze bescherming zoeken. Vaak echter zijn gezinsleden thuis of onderweg achtergebleven en is de angst voor hun lot groot en het gemis immens.

Eenmaal in Nederland volgt vaak een lange periode van onzekerheid en veelvuldig verhuizen van de ene asielopvang naar de andere. Dat komt door de manier waarop de asielpcedure en asielopvang in Nederland is georganiseerd.

De kinderen die in dit boek aan het woord komen zijn in Nederland terecht gekomen en vertellen hoe dat voor ze is. Het is ongelooflijk om te zien en te horen hoeveel veerkracht kinderen hebben. Ze zien nieuwe mogelijkheden, werpen zich vol overgave op de nieuwe taal en school, maken nieuwe vrienden en proberen er zo wat van te maken. Iedere dag weer. Natuurlijk denken veel kinderen met weemoed terug aan hun thuis, ver weg. Sommigen zouden niets liever willen dan direct terugkeren. Als het veilig zou zijn.

Asielprocedure

In de asielprocedure bepaalt de overheid of iemand in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning. De organisatie VluchtelingenWerk helpt bij de voorbereiding van de asielaanvraag en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) beoordeelt deze aanvragen. Voor de asielprocedure maakt het uit of een kind in gezinsverband komt of niet. Deze asielprocedure neemt maanden in beslag.

Behalve de kinderen die hier komen om (met hun gezin) asiel aan te vragen zijn er ook kinderen die in het kader van gezinshereniging als zogenaamde ‘na-reiziger’ naar Nederland komen. Zij sluiten zich hier aan bij hun ouder(s) of andere gezinsleden. Dat kan pas na een procedure voor gezinshereniging die opnieuw maanden duurt.

Als een gezin uiteindelijk een verblijfsvergunning krijgt, zijn de wachttijden voor een huis in een gemeente opnieuw lang. Zo kan het gebeuren dat kinderen jarenlang in asielopvangcentra opgroeien.

Asielopvang

De opvang in Nederland wordt georganiseerd door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) in opvangcentra waar mensen onderdak en eten krijgen. Alleenstaande minderjarigen (amv's) krijgen een voogd toegewezen door voogdij-organisatie NIDOS. En ze worden opgevangen in een pleeggezin (jonge kinderen) of in een speciaal centrum.

Ieder onderdeel van de asielprocedure kent een andere locatie in het land. Meestal gaat de route van aanmeldcentrum, via noodopvang, centrale ontvangstlocatie (col), procesopvanglocatie (pol), naar een asielzoekerscentrum (azc). Dat betekent ook dat kinderen en hun ouders steeds opnieuw op een andere plek moeten wennen. Soms moeten ze zes keer of vaker in een jaar verhuizen.

Gezinnen die ‘uitgeprocedeerd’ zijn en dus te horen hebben gekregen dat ze Nederland moeten verlaten, moeten opnieuw verhuizen. In afwachting van hun vertrek worden ze opgevangen in ‘gezinslocaties’ waar hun vrijheid wordt beperkt. Daar wonen ze vaak jarenlang omdat ze in praktijk niet kunnen worden uitgezet.

De gezinnen die wel kunnen worden uitgezet, worden soms tijdelijk vastgezet in een gevangenis in Zeist.

Gezinnen die een verblijfsvergunning krijgen, wachten in een asielzoekerscentrum op een huis (zie hiervoor).

11

Kinderen in cijfers

Sinds 2015 zijn de asielopvangcentra voller dan daarvoor. De meeste mensen komen uit Syrië (44%), en daarnaast uit landen als Irak, Afghanistan, Eritrea, Ethiopië en elders.

Half april 2016 verblijven in de centrale asielopvang 42.713 mensen waarvan 10.518 kinderen:

- 2.329 kinderen van 0 – 4 jaar
- 4.201 kinderen van 4 – 12 jaar
- 3.988 kinderen van 12 – 18 jaar

Hieronder zijn 2.025 alleenstaande minderjarigen.

Ruim een kwart van alle bewoners (28%) verblijft in noodopvanglocaties, de anderen in reguliere centra. In de asielzoekerscentra wachten ruim 16.000 mensen die al een verblijfsvergunning hebben, op een woning.

De aantallen asielzoekers en asielzoekerskinderen veranderen van maand tot maand. Voor de meest recente cijfers zie coa.nl.

EYE SEE Fotografieproject

13

Kinderen die opgroeien in Nederlandse asielopvangcentra worden vaak vergeten. Ze leven op plekken ver buiten stad of dorp waar ze letterlijk onzichtbaar zijn. De meeste Nederlanders weten maar weinig over hun situatie. Op school vertellen kinderen vaak niet dat zij in een asielzoekerscentrum wonen. Ze schamen zich en zijn bang voor discriminatie. Veel gevluchte kinderen weten niet dat zij dezelfde rechten hebben als Nederlandse kinderen. Ze hebben het gevoel dat ze maar beter niet op kunnen vallen.

Participatie

Als kinderen een gezicht krijgen, merk je dat Nederlandse burgers en politici om hen geven. Daarom is het heel belangrijk dat kinderen zelf vertellen en laten zien hoe zij over hun leven denken. Wat ze hebben ervaren, hoe het hun gaat, wat hun dromen voor de toekomst zijn. Kinderen kunnen vaak heel helder uitleggen wat ze belangrijk vinden. Zo creëren ze begrip voor hun situatie en versterken ze hun eigen positie in het asielzoekerscentrum.

Fotoworkshop

In de EYE SEE fotoworkshop leren kinderen de wereld om zich heen te observeren door een camera en hun eigen gedachten en gevoelens over wat zij ervaren in foto's vast te leggen. Door via beelden te communiceren, is taal geen barrière. EYE SEE is daardoor ook heel geschikt voor kinderen die verbaal minder sterk zijn. Fotografie biedt kinderen een manier om door middel van beelden te vertellen over hun situatie, hun stem te laten horen en hun recht op participatie te realiseren. De foto's van kinderen dragen bij aan het informeren en inspireren van een divers publiek en het vergroten van steun voor verbetering van hun situatie. EYE SEE is een Corporate Social Responsibility project van Sony Internationaal in samenwerking met UNICEF. Het project is in 2006 gestart. Sindsdien hebben wereldwijd diverse workshops plaatsgevonden waarvoor Sony onder andere de camera's sponsorde. In maart 2016 bestaat EYE SEE 10 jaar. Nederland is het 16e land waar de workshop georganiseerd werd. De foto's en verhalen van kinderen die deelnamen aan de wereldwijde workshops zijn te vinden op www.sony.net/eyesee

Deelnemers

Aan de Nederlandse fotoworkshop namen 26 kinderen uit vier verschillende asielzoekerscentra in Limburg deel. Voor deze locaties werd om praktische redenen gekozen: de kinderen moesten vijf dagen achtereen vrij zijn om mee te kunnen doen en daarom werd de workshop in de herfstvakantie van 2015 georganiseerd. In de betreffende centra, Baexem, Echt, Heerlen en Sweikhuizen, vroeg het COA op verzoek van UNICEF aan kinderen of zij interesse hadden om mee te doen. In totaal gaven 26 kinderen van 9 tot 16 jaar uit Azerbeidzjan, Irak, Rusland, Somalië, Sri Lanka en Syrië zich op. Sommigen kenden elkaar, anderen niet. Sommigen konden elkaar verstaan, anderen niet. 26 kinderen met heel verschillende achtergronden en vluchtverhalen. Allemaal kinderen die te maken hebben met een onbekende en nieuwe situatie in Nederland.

Asielzoekerscentra in Nederland

Dit kaartje geeft de situatie van mei 2016 weer.

De 26 kinderen die aan de fotoworkshop deelnamen kwamen uit vier verschillende asielzoekerscentra in Limburg: Baexem, Echt, Heerlen en Sweikhuizen.

Programma

De fotoworkshop duurde vijf dagen en had een afwisselend programma waarbij kinderen alleen en in groepen aan het werk gingen. Het programma van de eerste dag tot en met de vijfde dag van de fotoworkshop was als volgt:

Dag 1: UNICEF fotograaf en workshop trainer Giacomo Pirozzi leert kinderen over fotografie en de kracht van beelden. Aan de hand van foto's die kinderen elders in de wereld maakten, horen zij de verhalen van leeftijdgenoten in andere situaties.

Dag 2: In groepen bepalen de kinderen welk verhaal zij willen vertellen – ze bedenken de onderwerpen en op welke plekken ze foto's zullen maken. Ook leren ze hoe de camera werkt.

Dag 3: De kinderen gaan de hele dag op pad met een camera om hun leven en verhaal in beeld te brengen.

Dag 4: Een selectie van de beste foto's van iedere deelnemer wordt getoond en door de groep besproken. De kinderen beginnen met het schrijven van de bijschriften.

Dag 5: De kinderen maken de bijschriften af en kiezen de beste foto's. Alle deelnemers krijgen een certificaat en de camera om door te gaan met fotograferen.

Expositie

De foto's die het resultaat zijn van de workshop in Nederland en de 15 voorgaande workshops elders ter wereld zijn tentoongesteld na 10 jaar EYE SEE. Deze expositie is van 13 tot en met 27 juni 2016 in het Atrium van het Stadhuis in Den Haag georganiseerd. Burgemeester Jozias van Aartsen opende de expositie. De kinderen die meededen aan de fotoworkshop en die in dit boek aan het woord komen waren daarbij uitgenodigd.

Kijk mij eens!

19

Gevluchte kinderen zijn in de eerste plaats kinderen. Ze zijn dol op hun opa en oma, spelen met hun broer of maken ruzie met hun zus. Ze delen geheimen, schommelen graag, of schrijven een gedicht. Anders is dat de ouders van sommige van deze kinderen nog ver weg wonen. Dat zij vanwege hun verleden soms moeilijk vrienden kunnen maken of extra verlegen zijn.

Op de volgende pagina's zien we hoe 26 kinderen uit vier verschillende asielzoekerscentra in Nederland hun leefsituatie zelf in beeld brachten. Iedere deelnemer deelt op een eigen pagina zijn of haar foto's en vertelt daar ook iets bij. Amjad bijvoorbeeld, dat hij zich zo'n zorgen maakte over zijn zusje tijdens hun vlucht. En Joana, dat ze zoveel van haar poppen en knuffels houdt.

Angelina Karaber

is 13 jaar, komt uit Rusland en woont in het asielzoekerscentrum in Heerlen.

^ Dit is het uitzicht vanuit mijn kamer in het asielzoekerscentrum. Ik kijk vaak naar buiten om de zonsondergang te zien.

Ik wilde een foto maken over religie. Ik vind het kruis mooi, in combinatie met de bomen.

Moskou was een heel drukke stad om in te wonen.

Ik houd meer van het uitzicht hier.

√ Dit is Zahra, ze is negen maanden oud. Ze woont in hetzelfde asielzoekerscentrum als wij.

^ Dit is Yulnar uit Azerbeidzjan. Ze kookt kip met aardappelen voor haar gezin. Ik mag haar erg graag omdat ik haar alles kan vertellen. Ze heeft twee prachtige kinderen. Haar gezin kwam ongeveer tegelijk met ons aan in het asielzoekerscentrum.

We hadden allebei niets en dat verbond ons.

> Dit is mijn opa. Hij is 62 jaar oud. Hij is in Rusland geboren, maar zijn ouders waren Bulgaars. Ik woon samen met mijn opa en oma in het asielzoekerscentrum.

Als ik mijn opa vraag of ik buiten mag spelen, zegt hij soms eerst dat dat niet mag, maar als ik door blijf vragen, laat hij me gaan. Eigenlijk vindt hij alles goed.

Mijn opa lijkt op mijn moeder. Zij is ook niet zo streng. De stemmen van mijn opa, mijn moeder en van mij klinken hetzelfde. We hebben allemaal nogal veel temperament.

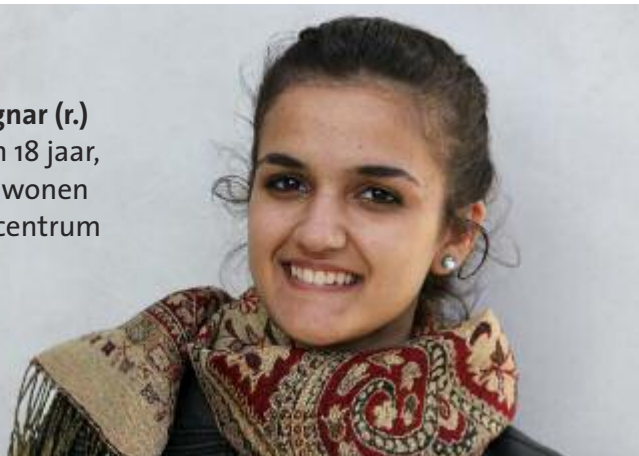
Ik heb ook een klein broertje, maar die is nog in Rusland.

Mijn stiefvader heeft 'm meegenomen en we weten niet waar hij is.

Ik heb geen contact met hem. Ik mis hem ook al maakten we vaak ruzie. Als hij dingen stuk maakte, kreeg ik meestal de schuld.

Aroussig (l.) en Hegnar (r.) Dikranian zijn 16 en 18 jaar, komen uit Syrië en wonen in het asielzoekerscentrum in Heerlen.

< Dit is mijn vader. Hij heeft veel humor. Toen we uit Syrië weggingen, had hij een boerderij met drie mensen die voor hem werkten. Toen IS in Syrië kwam moesten we vluchten omdat we Orthodoxe Christenen zijn. We zijn naar Turkije gevlucht. We woonden daar in een huis, maar dat was moeilijk omdat niemand mocht weten dat we daar waren.

We hebben al ons geld gegeven aan een handelaar om ons naar Nederland te brengen. Zes dagen achter elkaar zaten we in een vrachtwagen achter een nepmuurtje. We moesten onze knieën optrekken om te kunnen zitten in die smalle ruimte. We mochten eens in de twee dagen even naar buiten om wat frisse lucht te happen.

Onze vader probeert ons altijd te laten lachen. Toen we net aan waren gekomen in het asielzoekerscentrum waren we heel verdrietig. Het eerste jaar in het centrum was moeilijk maar onze vader heeft ons er doorheen gesleept met zijn humor.

< Ik houd van selfies en ik houd ook van alle kinderen in het asielzoekerscentrum. Ik vind het leuk om met ze op de foto te gaan. Op deze foto zie je mij en Haik in de reflectie van een autoruit.

✓ Als ik naar deze foto van ons gezin kijk hoop ik echt dat we snel een plek voor onszelf zullen hebben.

Gelukkig gaat dat ervan komen! Ik hoop ook dat Syrië snel weer veilig zal zijn.

Mijn vader heeft grijze haren omdat hij zijn broer niet meer kan zien. Die is nog in Syrië.

> Mijn oudere zus Hegnar houdt ook van selfies.

Dit is Hegnar met een paar van onze vrienden in het asielzoekerscentrum. Op de achtergrond zie je een van de porto-cabins waarin we wonen, samen met andere gezinnen.

Haik Hovhannesian
is 13 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Heerlen.

^ Dit jongetje houdt zijn duim omhoog maar kijkt een beetje boos. Op de achtergrond zie je de tijdelijke huizen in ons centrum. Ze zien er allemaal precies hetzelfde uit.

< Dit zijn Said (links) en Ahmad. Ze dansen vrolijk op muziek. Ik vroeg ze me te laten zien hoe het eruit ziet als je blij bent. Zo wilde ik laten zien dat het leven voor kinderen in dit asielzoekerscentrum goed is en dat er geen verschil is tussen zwart en blank.

> Dit ben ik met mijn oma. Sinds anderhalf jaar woon ik samen met haar in het asielzoekerscentrum. Ze zorgt heel goed voor me, maar ik mis mijn ouders ontzettend. Mijn vader heeft me veel geleerd. Hij zei altijd: 'Niet roken, geen slechte dingen doen.' Dat mis ik nu. Ik mis mijn moeders liefde en een knuffel of een kus.

Die nacht kon ik niet slapen. Ik werd al om zes uur wakker. Ik ging naar buiten om wat foto's te maken. Ik liep naar onze brievenbus en de man in de postkamer zei dat hij een heel belangrijke brief voor me had.

Ik haalde iemand die kan helpen met vertalen en hij las de brief voor. Daarna wilde ik wel uitschreeuwen:
'Mijn ouders mogen naar Nederland komen!'

Omdat ik mijn camera bij me had, kon ik een foto maken. Dit was het bericht waarop ik al een jaar en zeven maanden wachtte en nu lag die brief daar op het bureau van deze man.

Jij ziet misschien alleen een man achter een bureau, maar voor mij is dit het moment dat mijn leven zal veranderen.

<

Mayada Alali

is 15 jaar, komt uit Irak
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Heerlen.

> Dit ben ik, links, samen met mijn twee zusjes, Rania (10 jaar) en Mona (17 jaar). Soms maken we ruzie met elkaar maar dat is wat zussen doen. We houden heel veel van elkaar. We praten vaak over onze herinneringen aan Irak.

We kunnen het niet hebben over de toekomst omdat we niet weten wat er in Irak gaat gebeuren en of we terug kunnen.

Als we de mogelijkheid hebben om terug te gaan, ga ik meteen!

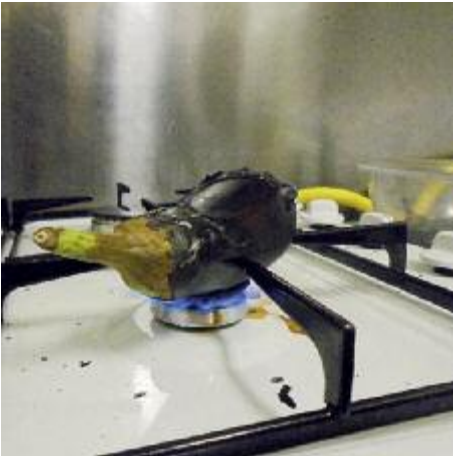
Mohanad Mahmoud
is 16 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Heerlen.

> Dit ben ik met mijn twee broers
en mijn zus.

We zijn een vierling.
Ik ben als eerste
geboren, mijn zusje als
laatste.

Deze foto is gemaakt voor de deur
van ons huis op de eerste verdie-
ping in een van de woonblokken in
het asielzoekerscentrum.

^ Moutabel is een Arabisch gerecht
dat veel mensen in Syrië lekker
vinden. We grillen de aubergine op
het gas. Het binnenste gebruiken
we voor een soort pasta, zoals
humus. Dit smeren we op plat
Libanees brood.

Ik kook nooit, maar help
wel met de afwas. Soms...

Mijn broer Mayad is blind aan zijn
rechteroog. In Syrië konden de
artsen daar niks aan doen, maar
hier kan hij geopereerd worden.
Het zou super zijn als hij weer kan
zien.

We hebben ook nog twee oudere
broers van 19, een tweeling.

< Dit zijn twee van mijn vrienden.
Ik heb deze foto gemaakt om te
laten zien dat er geen discriminatie
in het centrum is.

Op school wel. In de pauzes, die we
tegelijkertijd met de Nederlandse
kinderen hebben, schreeuwen ze
tegen ons.

Ze zeggen dat we
allemaal ebola hebben
en dat we terug moeten
naar ons land.

Mona Alali

is 17 jaar, komt uit Irak
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Heerlen.

^ Dit zijn Arabische theekopjes.
Ik zag dat ze een mooi patroon
vormen.

In Irak drinken we veel
thee met veel suiker.
Als ik dat soort thee nu
drink, moet ik altijd aan
mijn land denken.

< Ik maakte deze foto zonder op
het scherm van het toestel te
kijken. Ik wilde de camera laag
houden om de lucht ook mee te
kunnen pakken.

< Dit ben ik met mijn zusje Mayada en Angelina voor het asielzoekerscentrum.

✓ Dit is Suzana, ik weet niet precies hoe oud ze is. Ze is een van mijn vriendinnen. Ik praat niet met haar over mijn geheimen, maar we spelen veel samen. Ze is nog jong. Als ik haar zou vertellen dat ik een vriendje heb, zou ze dat niet begrijpen.

Ze at een lolly en net toen ik de foto nam, hield ze die voor haar gezicht.

Sdra Mergan

is 14 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Heerlen.

> De naam van dit meisje is Roaa, ze is het zusje van een vriend van me. Roaa en ik kunnen het goed vinden en ze vond het leuk om gefotografeerd te worden.

Ik woon nu 4 maanden in het asielzoekerscentrum. Ik woon hier met mijn hele familie: mijn vader, moeder, 3 broers en 1 zus. Ze zijn allemaal ouder dan ik. Mijn moeder was hier het eerst, de rest volgde later. Ik vind het leuk om de jongste te zijn omdat iedereen voor mij zorgt. Mijn oudere zuster was als een moeder voor me toen wij nog in Syrië waren en mijn moeder al naar Nederland was.

We hadden niet genoeg geld om allemaal tegelijkertijd te komen. Het was erg duur. Ik weet niet eens precies hoe mijn moeder naar Nederland gereisd is.

Mijn vader zegt altijd: maak je niet druk. Ze willen niet dat ik me zorgen maak. Ik ben heel blij dat we samen zijn, omdat ik mijn moeder wel anderhalf jaar heb moeten missen.

De schommel is mijn favoriete plek hier in het centrum. Ik kan hier lekker wegdromen.

< Ik houd van al mijn broers maar Mahmoud is mijn favoriet. Hij hangt uit het tijdelijke huis waar we wonen. Dat moet om verbinding met wifi te krijgen.

Ik hield van ons huis in Syrië. We hadden een groot huis met twee verdiepingen. Als ik naar de woonkamer wilde gaan moest ik met de trap.

Ik houd van trappen, ik zit graag op een trap om na te denken. In ons huis hier hebben we geen trap. Daarom zit ik op de schommels.

> Dit is een selfie met mijn broer Mahmoud. Hij is 21 jaar. Ik kan niet in zijn hart kijken en ik weet niet wat hij precies voelt, maar hij is blij dat onze familie compleet is.

Mijn ouders zouden graag terug gaan naar Syrië, maar ik hoop op een toekomst hier. Ik ben hier nu gestart en ik zou hier willen eindigen.

Later wil ik cardioloog worden of oogspecialist. Of schrijver. Ik werk aan mijn eerste boek. Het heeft de titel: Regen, de geboorte van een engel.

Fartun Abdulkadir
is 12 jaar, komt uit Somalië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Sweikhuizen.

> Dit is Siromi in haar badkamer.
Ik ga vaak met haar spelen.
Ze doet make up op.

< Dit is ons gezin in onze kamer in het asielzoekerscentrum. Ik woon daar met mijn moeder, kleine broertjes en zus.

Mijn vader woont in Maastricht in een huis maar daar kunnen we niet naartoe. Als ik mijn moeder vraag waarom we uit Somalië weg moesten, zegt ze dat ze dat vergeten is.

Maleyka Heydarova

is 10 jaar, komt uit
Azerbeidzjan
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Sweikhuizen.

✓ Dit is een foto met Siromi.
Siromi is een goede vriendin
van me.

Omdat ik zo vaak moest
verhuizen, ik ben al vijf
keer verhuisd, vind ik
het moeilijk om nieuwe
vrienden te maken en
goede vrienden achter
te laten.

✓ Dit ben ik met mijn moeder in de tuin van het azc. Mijn moeder is erg lief en ze brengt me naar allerlei plekken toe, zoals naar school en naar zwembles.

Ik woon met mijn vader, moeder en zusje in een kamer. Mijn vader slaapt veel overdag. Dan moeten we stil zijn. Dat is ook de reden dat hij niet op de foto staat. Mijn zusje wilde niet op de foto. We hebben soms ruzie met elkaar maar meestal vind ik haar lief.

Mohamad Maho

is 10 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Sweikhuizen.

> Dit is een van mijn vrienden.
Hij woont boven en kan heel goed
muziek maken.

Hij heeft nog ander speelgoed,
zoals een klein roze poppenhuisje
met verschillende kamers erin.
Met de lamp van een fiets hebben
we licht in het poppenhuis
gemaakt.

< Dit is mijn vriend. We spelen vaak voetbal samen. Soms doen we ook andere spelletjes.

Misschien wil ik wel voetbalspeler worden, maar ik houd ook van wiskunde. Misschien word ik fotograaf.

✓ Dit ben ik met mijn moeder. Mijn moeder is de allerliefste van de hele wereld en ze kan heerlijk koken.

Ik ben het allergelukkigst als ze me kusjes geeft of knuffelt. Ze is heel belangrijk in onze familie.

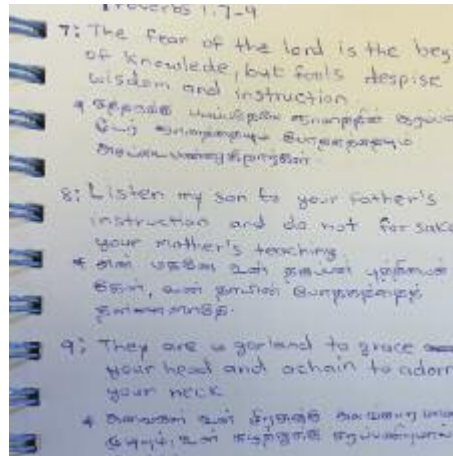

Siromi Sthanislos

is 15 jaar, komt uit Sri Lanka en woont in het asielzoekerscentrum in Sweikhuizen.

Ik ben vier maanden geleden naar Nederland gekomen met mijn moeder en mijn zus. We zijn eerst in Ter Apel geweest, toen in Gilze en nu wonen we hier (Sweikhuizen) in het asielzoekerscentrum.

^ Dit asielzoekerscentrum was vroeger een kerk. Dat vind ik fijn omdat we veel bidden. Mijn moeder bidt vijf tot zes keer per dag en we bidden 's avonds samen.

De bijbel is het enige dat me herinnert aan Sri Lanka.

Wat ik het fijnst vond in Sri Lanka is de natuur. We woonden dichtbij de zee. Daar waren veel vissers. In Sweikhuizen houd ik ook het meest van de natuur.

Ik zet nooit een wekker maar word wakker als mijn moeder het licht aandoet. Dan doe ik de gordijnen open en zie ik het uitzicht vanuit mijn raam en word ik rustig wakker.

^ Dit zijn mijn vrienden. Ze spelen vaak buiten. Ze spelen voetbal of andere spelletjes. Ik speel nooit buiten. Ik ben vaak alleen in onze kamer.

In het begin was ik heel verlegen en bang omdat we niet wisten waar we terecht zouden komen. Nu ben ik meer ontspannen.

Vanaf ons vertrek uit Sri Lanka hebben we in een auto een vliegtuig en een vrachtwagen gezeten. Ik weet niet of we nog in een ander land geweest zijn voordat we in Nederland aankwamen.

Ik was bang omdat ik niet wist waar we heen gingen. Een 'agency' heeft ons geholpen en daarvoor moesten we hen geld betalen.

Ibrahim Al Refia

is 12 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Baexem.

< Dit asielzoekers-
centrum is goed. Het is
mijn veilige haven in
Nederland.

Ik zou iedereen met deze foto
willen zeggen: dank je wel
Nederland!

^ Dit is mijn beste foto. Waarom ik
'm zo mooi vind? Alle grijze kleuren
passen bij elkaar. Alleen de witte
kleur van de klok valt echt op. De
kerk is zo mooi gebouwd. Ik houd
van de lijnen.

✓ Bij de wasmachines ontmoet
iedereen elkaar. Dan zeg ik soms
tegen iemand anders: ga jij maar
eerst en dan is die helemaal blij.

< Dit raam is dicht bij de receptie
van ons centrum. Toen ik hier
aankwam, de eerste dag, viel het
me meteen op.

Het is zo mooi en met liefde
gemaakt. Er zijn maar weinig
mensen die zoiets kunnen maken.
Met zoveel kleine stukjes, zo
precies!

< Mensen van allerlei verschillende landen komen naar het centrum. Alle talen samen. Al mijn nieuwe vrienden komen uit deze landen. Ik heb een vriend uit Iran, uit Syrië, ik voetbal met een man uit Eritrea en ik speel en praat met mensen uit Irak, Koerdistan, Somalië.

En alle mensen zien bij de ingang van het centrum dat ze welkom zijn hier, omdat dat in hun taal geschreven staat. Ik voel me rijk omdat ik zoveel mensen hier ken en ik leer veel over andere landen.

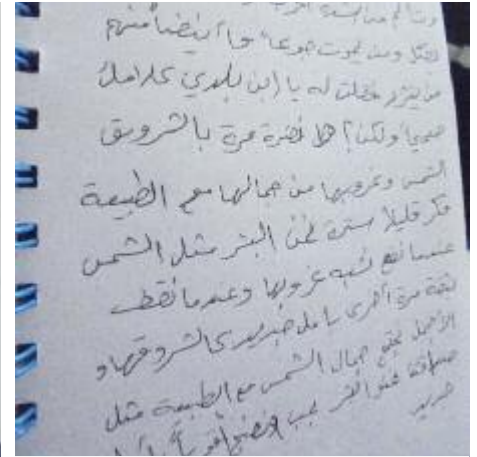
^ De man die hier aan het koken is wilde niet op de foto. Toch wilde ik laten zien dat iedereen in het asielzoekerscentrum uien eet en dat we ze op deze manier klaar maken.

Deze meneer kookt een Eritrees gerecht. Ik ga om met mensen van allerlei landen. Ik speel met iedereen.

Joana Zaher

is 9 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Baexem.

> Dit is onze kamer. Ik woon hier
samen met mijn vader, moeder en
broer. Mijn broer en ik slapen in het
stapelbed en mijn ouders in het
andere bed.

^ In dit schrift is een
gedicht geschreven. Een
gedicht over zonsopgang
en zonsondergang.
Ik heb het zelf niet
geschreven maar ik vind
het verhaal mooi.

✓ Een gehandicapte jongen op zijn
bed in de kamer van zijn familie in
het centrum in Sweikhuizen.

^ Ik heb deze knuffels samen met mijn ouders in een winkel gekocht. Ik heb ze gekozen omdat ik de kleuren mooi vind.

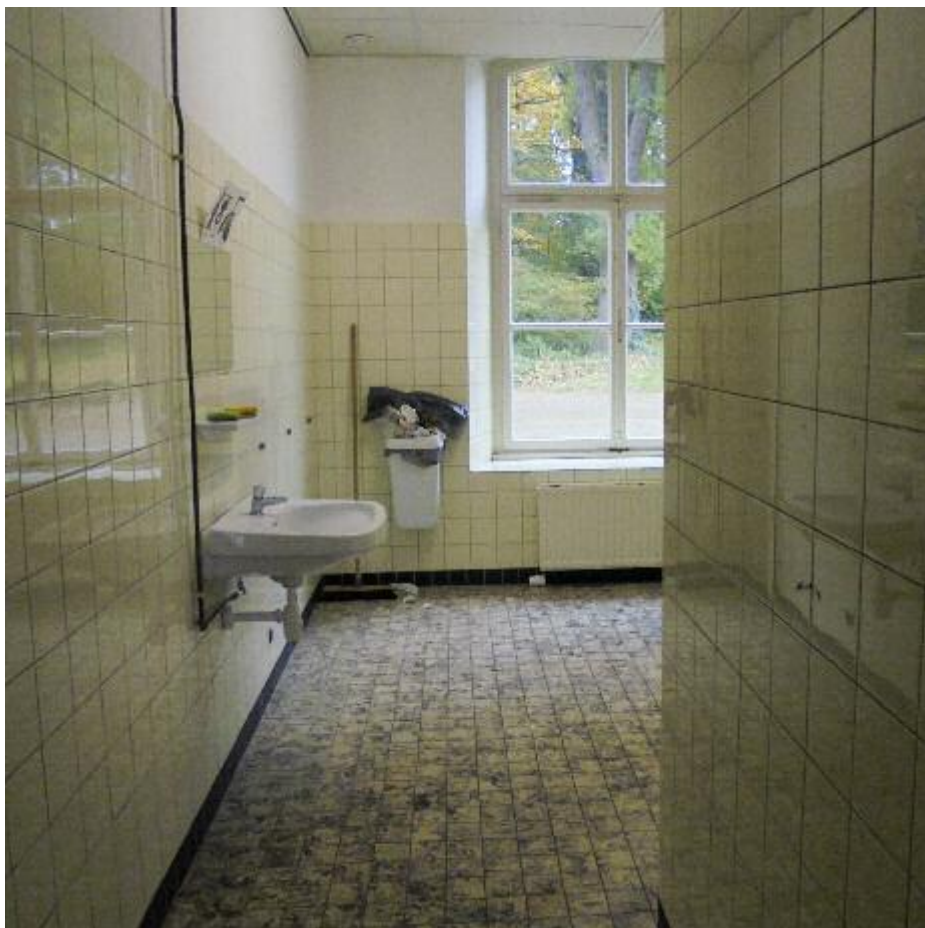
Ik neem ze elke avond mee naar bed. Ik moest al mijn knuffeldiertjes achterlaten in Syrië omdat we zo plots weg moesten.

Ik speel altijd met mijn poppen. En mijn favoriete kleren staan ook op de foto. Deze poppen komen uit Nederland. Ik kon mijn poppen uit Syrië helaas niet meenemen. In Syrië heb ik nog veel meer poppen. >

Maher Zaher

is 10 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Baexem.

^ Ik vind het lelijk in het centrum. De bomen zijn mooier dan al het andere in het centrum. >

Dit is echt grappig, het COA denkt dat mensen bovenop de bril van het toilet gaan zitten. v

Mohammed Bko

is 15 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Baexem.

Op deze foto zie je het spul dat
mensen in een waterpijp doen.
Zelfs als ik 100 jaar ben, ga ik nooit
een waterpijp roken. Het is niet
gezond. Mijn vader, moeder en
oudere zus roken, maar ik niet.
Ik heb het een keer geprobeerd
maar ik kreeg er hoofdpijn van.
Ik houd ook niet van bier omdat je
er licht van wordt in je hoofd.

✓

^ Dit is mijn favoriete foto van-
wege de mooie rode en groene
kleuren. De achtergrond is vaag en
de bloemen vooraan zijn scherp.
Ik oefen mezelf in het nemen van
foto's van patronen en ook in het
werken vanuit een laag perspectief.

< Biljartballen. Ik speelde dit spel in
Syrië ook maar ben er nu veel beter
in geworden.

> Mijn zus Sidra en ik kwamen samen naar Nederland. We zijn hier nu acht maanden. Mijn moeder en jongere zusjes waren hier al langer.

Ik woonde drie jaar in Turkije voordat ik hierheen kon komen. Daar kon ik niet naar school, ik moest werken. Ik repareerde mobiele telefoons samen met een heleboel andere kinderen.

In Syrië ging ik wel naar school. We woonden in Aleppo. Op een dag toen ik buiten speelde viel er vlakbij een bom. Een week later zijn we weggegaan uit Syrië.

Het licht van de maan schijnt door het net van de voetbalgoal heen. >

< Deze foto was tijdens de workshop verkozen tot de foto met het beste verhaal erachter. Dat komt omdat ik een tijd aan het stoeien was met het blaadje voordat het stil lag. Door de wind bewoog het steeds.

Mohamed Farhat

is 12 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Baexem.

< Ik vind de kleuren van
deze boom mooi. In mijn
thuisstad in Syrië zijn
geen bomen zoals deze.

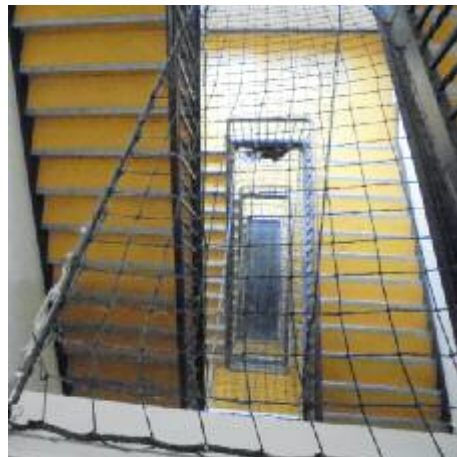

> Dit is mijn beste vriend Hassan. Ik vind hem cool en sterk.

Hassan Mohammad Saleh

is 13 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Baexem.

^ Ik vind de druppels op het slot
mooi.

> Een fiets dicht bij het water is
mooi. Ik houd heel veel van fietsen
en in Syrië deed ik dat ook.
Ik houd ook van voetbal, basket-
ball, zwemmen en wandelen.

< Deze man haalt de bladeren weg, dat is grappig.

^ Ik vind het niet leuk hier in het centrum. Het is saai. Alle families wonen in een kleine kamer. Alles is heel vies. Ik zou veel liever in een normaal huis wonen.

Rawia Abdulrahman
is 13 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Baexem.

Dit ben ik voor het asielzoekers-
centrum in Baexem. In Syrië woon-
den we in een huis. Ik had geen
vrienden, want die had ik niet echt
nodig. Toen we weg moesten zijn
we eerst naar Turkije gegaan. Ik had
daar zo'n vijf of zes vrienden.

Hier in Nederland, in het
centrum heb ik heel veel
vrienden. Nu ik ouder
word, heb ik ze echt
nodig. Later als ik groot
ben, wil ik terug naar
Syrië en trouwen en
kinderen krijgen. Ik wil
wel duizend kinderen.
Of in ieder geval heel
veel. En ik zou wel
premier willen worden.
<

Het asielzoekerscentrum is vies, erg vies. De afvalbakken zijn vol en de toiletten stinken. De mensen die hier wonen zijn zelf verantwoordelijk voor het schoonmaken maar dat doen ze niet. Toch zijn de mensen wel aardig.

Als ik de baas van het centrum zou zijn, dan zou ik een aparte wooneenheid voor iedereen maken, spelletjes voor de kinderen en op korte termijn een eigen huis voor iedereen regelen.

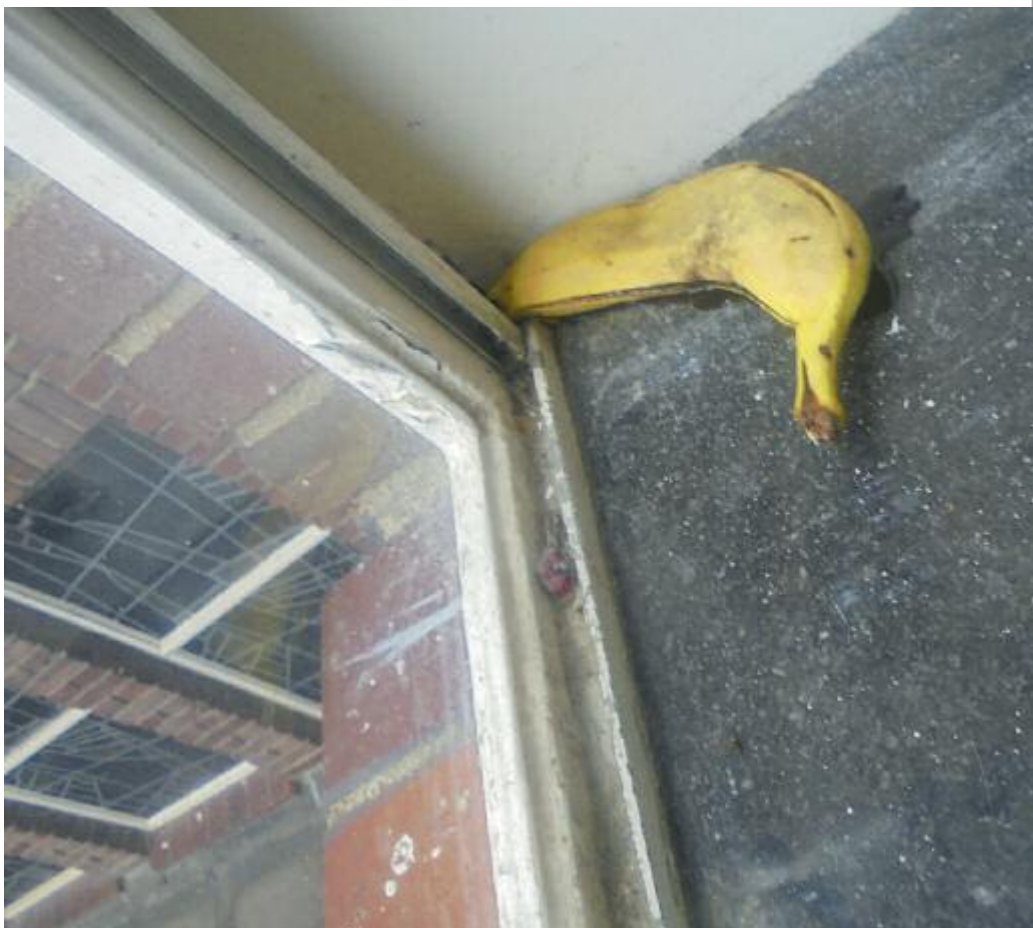

Sara Attalla

is 11 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Baexem.

Toen ik aankwam in
Nederland kreeg ik een
heel lieve juf en was ik
omringd door heel veel
leuke mensen.
Maar ik mis mijn huis en
mijn vrienden en oma en
familie in Syrië.

> Bomen betekenen
'Nederland' voor mij.
Ik houd van de bomen
en ik zou alle mensen in
Nederland willen
vertellen hoe blij ik ben
dat ik hier ben.

Dicht bij deze mooie
boom en de natuur. Ik
ben heel dankbaar.
Ik houd van Nederland
en ik vind het heel fijn
hier. Syrië was leuk, maar
hier is het veel leuker.

< Dit is een foto van wat wij niet
zo leuk vinden hier in het centrum:
er is een hoop troep en niemand
ruimt op.

Sidra Bko

is 12 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Baexem.

^ Kinderen houden een wereldbol vast. Ik houd van dit schilderij. Het is mooi omdat het niet alleen Syrische kinderen zijn, maar kinderen van over de hele wereld. Het schilderij hangt aan de muur in een van de gangen van ons centrum.

< Ik zat te wachten op een vriendin. Opeens zag ik een mooi patroon en ik nam een foto.

Mijn vriendin vroeg of ik binnen wilde komen, maar ik bleef daar zitten, in het trappenhuis.

Ik zie een grijze lucht en mooie bomen. En een mooie rode tak. Ik houd van foto's die schuin zijn en daarom maakte ik zelf ook een schuine foto. >

Amjad Jimo

is 12 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Echt.

> Op deze foto zie je mijn moeder en mijn lieve zusje Alma. Ze is pas vier jaar oud maar ze heeft onze vader en oudere broer nu al twee jaar niet gezien. Onze vader is nog steeds in Syrië en onze broer in Turkije.

Op een dag vertelde mijn moeder me dat we weg moesten uit ons huis en land omdat het niet langer veilig was om te blijven.

We vluchtten naar Turkije en zijn de zee overgestoken naar Griekenland. Ik ben sterk maar mijn zusje was nog zo klein, ze was veel te jong voor zo'n reis.

Daarna moesten we lopen door Hongarije. We hebben toen vijf dagen niets gegeten. Mijn zusje was erg zwak en ik was bang dat ze dood zou gaan.

> Ik zag deze tekening in Nederland. Wat ik er mooi aan vind is dat hij laat zien dat er geen verschil is tussen Moslims en Christenen.

In Nederland is religie
geen probleem. Ik ben
Moslim maar ik kan hier
ook een kerk bezoeken.

Ik was blij toen we in Nederland aankwamen. We hebben hier dan wel een heel kleine kamer, maar het is tenminste veilig. Ik hoop dat mijn zusje gezond blijft omdat ik van haar het allermeeste hou.

Haneen Alsafar

is 13 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Echt.

> Mijn moeder en vierjarige zusje kwamen eerst naar Nederland. Daarna kwamen mijn broertje van tien en ik, via Turkije. Wat ik mooi vind aan deze foto is dat we samen zijn.

Maar tegelijkertijd mis ik mijn vader. Ik heb hem in geen vijf jaar meer gezien.

Het zou zo fijn zijn om een foto te hebben van ons allemaal bij elkaar. Ik mis Syrië maar hier zijn we veilig.

Mohamad Alolayes

is 15 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Echt.

^ We noemen hem Isa, de profeet van de Christenen. In Syrië zijn een heleboel kerken, maar ik ben daar nooit binnen geweest omdat ik een Moslim ben en niet naar binnen mocht.

Hier in Nederland was
het eerste dat ik deed
een kerk bezoeken.
Ik vond dat heel fijn.

> Dit is geld dat we in Syrië gebruiken. Toen ik in Nederland aankwam had ik niets behalve de kleren die ik aanhad en mijn mobiele telefoon.

Toen voelde ik in mijn zak
en vond ik dit briefje. Het
herinnert me aan mijn
land en aan alle dingen
die daar gebeurd zijn.

< Twee jaar moest ik binnen blijven in ons huis. Op een dag kwam mijn oom Hassan (35 jaar) naar ons huis. We waren bang dat hij vermoord zou worden omdat hij advocaat is.

We besloten om te vluchten. Via Turkije naar Griekenland met een boot. Er liep water in de boot, zo hoog als mijn knieën.

Ik dacht dat ik dood zou gaan. Toen werden we gered door de marine en kwamen we aan in Kos. Ik heb 16 dagen op straat geslapen.

Daarna werden mijn oom en ik en een heleboel andere Syriërs in een pikdonkere vrachtwagen gestopt. We hadden maar een klein beetje eten en water en moesten daar drie dagen in zitten.

Toen ik uitstapte was het erg licht en waren we in Amsterdam. Als jongetje droomde ik er al van om naar Nederland te gaan.

Najah Mojarkesh

is 12 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Echt.

Sinds ik klein ben, houd ik
van gitaar spelen. Toen ik
jong was hoopte ik een
beroemde gitarist te
worden. Het enige dat ik
per se mee wilde nemen
uit Syrië, was mijn gitaar.

^ De kleuren in Nederland en Syrië
zijn anders. In Nederland zijn zoveel
verschillende kleuren groen. Groen
staat symbool voor leven, voor een
toekomst. Je kunt zien dat mensen
hier van de natuur houden want
het is heel schoon. In Syrië houden
mensen ook van de natuur maar
sommige vaders hakken de bomen
om om een vuur te maken waarmee
ze zichzelf en hun families warm
houden.

< Ik houd van mijn vader.
In Damascus rookte hij altijd shisha
(waterpijp). We namen 'm mee naar
Nederland en nu rookt hij 'm hier in
het asielzoekerscentrum.

In Damascus woonden we in een groot huis. Het was zo groot dat we een aparte kamer hadden, alleen maar om in te spelen. We hadden veel speelgoed in die kamer: knuffelbeesten, Barbies. Een piano.

We hebben alles achter moeten laten...

we hadden ook een papegaai. Hij had prachtige groene veren. We hebben de papegaai vrij gelaten toen we ons huis verlieten.

De kleuren van de bomen in Nederland doen me denken aan de groene papegaai.

Nu wonen we in een kleine kamer met een heleboel mensen. Ik deel een kamer met mijn broer.

Ook al is de kamer klein, ik ben toch liever veilig hier dan in een groot huis in Syrië waar het niet veilig voelde.

Tala Mahayni

is 12 jaar, komt uit Syrië
en woont in het
asielzoekerscentrum
in Echt.

< Ik houd van het licht
van de maan. De maan
die we in Nederland zien,
is dezelfde maan als mijn
vrienden en familie in
Syrië en andere landen
zien.

Mijn tante, oom en oma
zijn in Jordanië en in de
avond kijken ze vanaf
daar naar de maan. Twee
van mijn broers wonen in
Duitsland en zien de
maan daar. En ik, mijn
vader, moeder en zus,
wij kijken omhoog in
Nederland.

> Op deze foto zie je mijn zus en mij in onze kamer.

Landen

71

Het grootste deel van de 26 kinderen die deelnamen aan de EYE SEE fotoworkshop in Nederland komt uit Syrië. Daarnaast deden er kinderen uit Azerbeidzjan, Irak, Rusland, Somalië en Sri Lanka mee.

Siromi:

‘Wat ik het fijnst vond in Sri Lanka is de natuur.’

Angelina:

‘Moskou was een hele drukke stad om in te wonen.’

Haneen:

‘Ik mis Syrië, maar hier zijn we veilig.’

Azerbeidzjan

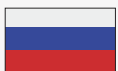
Azerbeidzjan ligt op de grens van Oost-Europa en West-Azië. Er wonen meer dan 9 miljoen mensen in Azerbeidzjan en de hoofdstad is Bakoe. Ongeveer 93% van de bevolking is moslim.

Irak

Irak is een land in het Midden-Oosten. Het is meer dan tien keer zo groot als Nederland. De hoofdstad van Irak is Bagdad.

97% van alle mensen in Irak zijn moslim. De rest van de bevolking (3%) is christen, of heeft een ander geloof.

Rusland

Rusland (officieel de Russische Federatie) is het grootste land ter wereld en meer dan vierhonderd keer zo groot als Nederland. Het ligt deels in Europa en deels in Azië. De hoofdstad van Rusland is Moskou.

Somalië

Somalië is een land in het oosten van Afrika. Het is meer dan 17 keer zo groot als Nederland. De hoofdstad van Somalië is Mogadishu. Het belangrijkste geloof in Somalië is de islam.

Sri Lanka

Sri Lanka is een groot eiland in de Indische oceaan en ligt ten zuiden van India. De hoofdstad van Sri Lanka is Colombo.

In Sri Lanka is de meerderheid van de bevolking Boeddhistisch (70%).

Syrië

Syrië is een land in het Midden-Oosten. De hoofdstad is Damascus. De meeste mensen (74%) in Syrië zijn moslim. Behalve moslims zijn er ook christenen (10%) en joden.

Gevluchte kinderen en UNICEF

Het Kinderrechtenverdrag

Nederland is sinds 1995 gebonden aan het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (hierna Kinderrechtenverdrag). Het is een internationaal verdrag met afspraken die voorrang hebben boven de nationale regels en wetten. Bijna alle landen van de Verenigde Naties zijn partij bij dit verdrag. Dat geeft aan hoe belangrijk de wereld kinderrechten vindt en ook hoe basaal deze rechten zijn, want wereldwijd is overeenstemming bereikt over deze minimumnormen.

Het verdrag geeft kinderen basisrechten op allerlei terreinen, zoals onderwijs, gezondheid en ontwikkeling. Het geldt in volle omvang ook voor gevluchte kinderen die in Nederland bescherming zoeken. Volgens het verdrag is een kind een persoon tot achttien jaar.

Vluchtelingenkinderen moeten in de eerste plaats gezien en behandeld worden als kind en pas daarna als vluchteling. Dat vloeit voort uit het Kinderrechtenverdrag.

Vier uitgangspunten

Het Kinderrechtenverdrag heeft vier basisbeginselen, die onderling nauw met elkaar samenhangen:

- 1 Alle rechten gelden voor alle kinderen: non-discriminatie (art. 2).
- 2 Het belang van het kind is de eerste overweging bij iedere beslissing (art. 3).
- 3 Recht op leven en ontwikkeling (art. 6).
- 4 Respect voor de mening van het kind (art. 12).

Concreet

Het Kinderrechtenverdrag is in zijn geheel van toepassing op gevluchte kinderen die in Nederland bescherming zoeken, met of zonder hun ouders. Concreet betekent het voor deze kinderen bijvoorbeeld dat:

- Ze meteen naar school moeten en passend onderwijs moeten krijgen. Hun recht op onderwijs en de leerplicht duldt geen uitstel.
- Ze passende gezondheidszorg moeten krijgen op psychosociaal en lichamelijk gebied.

- Ouders ondersteund moeten worden in de zorg voor hun kinderen.
- Ze beschermd moeten worden (tegen mishandeling en ander geweld).
- Ze de mogelijkheid moeten hebben te sporten en te ontspannen.
- Ze op een passende manier geïnformeerd worden over hun situatie.

Extra kwetsbaar

Vluchtelingenkinderen zijn extra kwetsbaar. Naast het feit dat ze kind zijn, zijn ze op de vlucht en afhankelijk van de regering van het land waar ze aankloppen voor bescherming. Dat is ook de reden waarom ze in het Kinderrechtenverdrag een bijzondere positie innemen en speciale bescherming krijgen (art. 22). Vaak hebben asielzoekerskinderen in het land van herkomst, onderweg of in Nederland veel meegemaakt. Het enkele feit dat ze vluchten leidt tot extra kwetsbaarheid. De kans dat kinderen of hun ouders last krijgen van psychische problemen is aanzienlijk. Naast het Kinderrechtenverdrag heeft Nederland zich ook te houden aan andere afspraken, zoals het Vluchtelingenverdrag, Europese (Opvang)richtlijnen en nationale wetten en regelingen.

UNICEF

UNICEF is een internationale kinderrechtenorganisatie die actief is in 190 landen. In hoge-inkomenslanden vragen de nationale comités om geld en steun, waarmee programma's in ontwikkelingslanden kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast bewaken ze de naleving van het Kinderrechtenverdrag in eigen land. UNICEF heeft de opdracht om ervoor te zorgen dat elk land de rechten van kinderen respecteert en naleeft. UNICEF helpt kinderen over de hele wereld bij het overwinnen van armoede, ziekte, geweld en discriminatie. Miljoenen kinderen gaan dankzij UNICEF naar school. Talloze kinderen worden ingeënt tegen dodelijke ziektes als mazelen en krijgen goede voeding. UNICEF werkt hard aan de bestrijding van de aids-epidemie en helpt kinderen die er het slachtoffer van zijn geworden. UNICEF is bij rampen en oorlogen ter plaatse en zorgt ervoor dat kinderen en hun families kunnen overleven. Kinderen die er alleen voor staan, krijgen van UNICEF bescherming tegen geweld, misbruik en uitbuiting.

UNICEF Nederland heeft in 2009 in samenwerking met Stichting Kinderpostzegels en het COA een groot onderzoek gepubliceerd over de situatie van asielzoekerskinderen, waarbij het Kinderrechtenverdrag als meetlat wordt gebruikt: 'Kind in het centrum: Kinderrechten in asielzoekerscentra'. In 2010 heeft UNICEF Nederland de Werkgroep Kind in azc opgericht waarin verschillende organisaties samenwerken om de positie van gevluchte kinderen te verbeteren

(www.kind-in-azc.nl). In 2012 is de website www.tell-me.nl ontwikkeld waar kinderen, ouders en professionals informatie vinden over asielzoekerskinderen. In 2016 is gestart met het bieden van structurele sport-, spel- en dansactiviteiten aan kinderen in de asielopvang, in de coalitie met War Child en Save the Children (TeamUp).

Kinderrechtenverdrag

79

Voor kinderen en jongeren

De officiële tekst van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind is te vinden op www.unicef.nl.

Artikel 1 **Wie is een kind?**

Een persoon die jonger dan achttien jaar is, is een kind. Alles wat in dit verdrag staat, geldt voor ieder kind.

Artikel 2 **Bescherming tegen discriminatie**

Alle rechten gelden voor alle kinderen, waar je ook vandaan komt.

De overheid moet er alles aan doen om alle kinderen te beschermen tegen discriminatie en moet zijn best doen om te zorgen dat kinderen gebruik kunnen maken van hun rechten.

Artikel 3 **Het kind eerst**

Als er iets geregeld wordt over of voor een kind, moet altijd eerst gekeken worden naar wat voor dat kind goed is. Als ouders – of anderen die voor kinderen zorgen – het kind niet goed (kunnen) verzorgen, dan moet de overheid het kind en de ouders helpen.

Artikel 4 **Uitvoeren van de rechten**

De overheid moet er alles aan doen om te zorgen dat kinderen ook echt gebruik kunnen maken van hun rechten.

Artikel 5 **Wat moeten de ouders doen?**

De ouders en anderen helpen het kind bij zijn of haar rechten. De ouders en anderen moeten goed voor het kind zorgen. Zij moeten zorgen voor goed eten, een goed huis en dat het kind naar school kan gaan. Als de ouders het niet goed doen, dan moet de overheid helpen.

Artikel 6 **(Over)leven en ontwikkelen**

Elk kind heeft het recht op leven. De overheid moet zorgen dat het kind kan (over)leven en zich kan ontwikkelen.

Artikel 7 Naam en nationaliteit

Elk kind heeft vanaf de geboorte recht op een naam en nationaliteit.

Bijvoorbeeld: als je de Nederlandse nationaliteit hebt, ben je Nederlander. Elk kind heeft het recht om te weten wie zijn ouders zijn. Ook heeft een kind het recht om door zijn ouders te worden verzorgd.

De overheid moet dit goed regelen.

Artikel 8 Identiteit

Ieder land moet de identiteit (wie je bent) van kinderen beschermen. De overheid moet ervoor zorgen dat kinderen hun naam, nationaliteit en familiebanden houden of krijgen als ze die niet hebben.

De identiteit van een kind mag niet zomaar worden veranderd.

Artikel 9 Kind gescheiden van ouders

Elk kind moet bij zijn ouders kunnen wonen en opgroeien. Als dit echt niet kan, moet het kind in ieder geval met beide ouders contact kunnen houden. Alleen als het echt niet goed is voor een kind, kan het contact met één of beide ouders verboden worden.

Artikel 10 Gezin bij elkaar brengen

Als de vader, moeder of beide ouders van een kind in een ander land wonen, moeten zij bij elkaar op bezoek kunnen gaan en bij elkaar kunnen wonen. Als het kind toestemming vraagt om samen met zijn ouders in een land te wonen, moet de overheid hier zo snel mogelijk en netjes antwoord op geven.

Artikel 11 Ontvoeren en vasthouden van kinderen

Kinderen mogen niet zonder dat zij het zelf willen of zonder toestemming van hun ouders naar een ander land gebracht worden.

Ze mogen ook niet gedwongen worden om daar te blijven. Als de vader of de moeder dit doet, zonder toestemming van de andere ouder, dan mag het ook niet. De overheid moet ervoor zorgen dat dit niet gebeurt. Landen moeten daar samen afspraken over maken.

Artikel 12 Mening van kinderen

Kinderen mogen hun mening geven. Zeker als het over henzelf gaat. Naar die mening moet worden gevraagd en ook echt worden geluisterd. De overheid moet hiervoor zorgen.

Artikel 13 Vrij om een mening te geven

Kinderen mogen op allerlei manieren hun mening geven. Dit betekent ook dat kinderen informatie mogen verzamelen zodat ze hun mening kunnen vormen. De rechten van anderen moeten wel gerespecteerd worden. Schelden of iemand beledigen mag dus niet.

Artikel 14 Vrij om te denken en een godsdienst te kiezen

Kinderen zijn vrij om te denken wat ze willen. Zij mogen hun eigen mening hebben over wat goed en slecht is. Ook moeten zij hun eigen godsdienst kunnen kiezen. Het is wel de bedoeling dat ouders de kinderen bij deze dingen helpen en begeleiden.

Artikel 15 Vrij om in groepen bij elkaar te komen en te vergaderen

Kinderen moeten in een groep bij elkaar kunnen komen. Ook moeten zij lid van een club kunnen worden en mogen zij zelf een club beginnen. Bijvoorbeeld de voetbal- of turnvereniging. Wel moeten kinderen de rechten van anderen respecteren.

Artikel 16 Privacy

Niemand mag zich zomaar bemoeien met het privéleven en gezinsleven van kinderen. Niemand mag ongevraagd in de woning van een kind komen. Niemand mag ongevraagd brieven, sms'jes of e-mails bekijken die een kind schrijft of krijgt.

Artikel 17 Informatie

Kinderen moeten informatie uit verschillende boeken, televisie, radio, kranten of van internet kunnen halen. De overheid moet hier voor zorgen. Ook moet er informatie geschreven worden die voor kinderen interessant is en waar ze wat van kunnen leren. De overheid moet kinderen beschermen tegen informatie die niet goed voor ze is. Daar moeten goede afspraken over gemaakt worden. Er moet rekening worden gehouden met verschillende talen en culturen van kinderen.

Artikel 18 Goede opvoeding

Ouders moeten ervoor zorgen dat hun kinderen een goede opvoeding krijgen. Als ze hierbij hulp nodig hebben, moeten ze die kunnen krijgen van de overheid. Bijvoorbeeld van mensen die veel weten over hoe je het beste voor kinderen kunt zorgen. Of hoe je ze moet opvoeden. Ook moet er kinderopvang zijn, voor als ouders werken.

Artikel 19 Geen misbruik en kindermishandeling

Kinderen mogen niet mishandeld worden, misbruikt worden of geweld worden aangedaan. Ouders en anderen die voor kinderen zorgen, moeten genoeg aandacht hebben voor de kinderen; kinderen mogen niet verwaarloosd worden. De overheid moet duidelijk maken dat kinderen niet mishandeld mogen worden. Als kinderen wel mishandeld worden, dan moeten zij meteen hulp krijgen.

Artikel 20 Bescherming van kinderen zonder gezin

Een land moet zorgen voor extra bescherming van een kind dat niet in zijn eigen gezin kan wonen. Soms is het de beste oplossing om op een hele andere plek te gaan wonen. Dit is dan een plek waar ze goed weten hoe ze moeten zorgen voor kinderen in deze situaties. Het kind kan bijvoorbeeld bij een pleeggezin of in een opvanghuis met andere kinderen gaan wonen.

Artikel 21 Adoptie

Adoptie is het aannemen van een kind als jouw eigen kind. Dat moet mogelijk zijn, maar alleen als het echt goed is voor het kind. Het kan niet zomaar geregeld worden. Kinderen moeten beschermd worden tegen adoptie die niet volgens de regels is gegaan.

Artikel 22 Vluchtelingenkinderen

Als een kind moet vluchten naar een ander land, moet het kind in dat land beschermd en geholpen worden. Daarvoor zijn speciale organisaties die veel weten over vluchtelingen en alles wat daar mee te maken heeft. Zij moeten ook helpen om de familie van het kind te vinden.

Artikel 23 Gehandicapte kinderen

Gehandicapte kinderen moeten goede zorg en onderwijs krijgen, zodat ze zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Gehandicapte kinderen moeten zo zelfstandig mogelijk kunnen leven. Ze moeten kunnen meedoen in de wereld.

Artikel 24 Gezondheid

Kinderen moeten gezond kunnen opgroeien en hebben recht op goede zorg. Als een kind ziek is, moet het behandeld kunnen worden. Er moeten goede ziekenhuizen en dokters in de buurt zijn. De overheid moet kinderen en hun ouders goed informeren over gezondheid en voeding. Landen moeten elkaar helpen om te zorgen dat alle kinderen gezond blijven.

Artikel 25 Kinderen die niet thuis wonen

Soms is het beter voor een kind om niet meer thuis te wonen. Als dit zo is, moet wel extra worden opgelet hoe het met dit kind gaat. Als het goed gaat, kan het kind misschien weer terug naar huis.

Artikel 26 Financiële hulp van de overheid

Kinderen hebben recht op financiële hulp van de overheid als zij dit nodig hebben. De overheid moet dit regelen.

Artikel 27 Wat kinderen nodig hebben

Ieder kind moet genoeg te eten en te drinken krijgen en een huis hebben om in te wonen. Een kind moet kunnen doen en leren wat goed voor hem is. Ouders moeten ervoor zorgen dat dit mogelijk is. Als ouders dit niet kunnen, dan moet de overheid ze helpen.

Artikel 28 Onderwijs

Ieder kind moet naar school kunnen gaan. Kinderen moeten gratis naar de basisschool kunnen. Ze moeten ook zoveel mogelijk voortgezet onderwijs en hoger onderwijs kunnen volgen, als zij dat willen. Een leraar mag niet schreeuwen tegen een kind, en ook mag een leraar een kind niet slaan of uitschelden. Landen moeten elkaar helpen om te zorgen dat ieder kind naar school kan.

Artikel 29 Wat moeten kinderen leren op school

Kinderen moeten op school hun talenten kunnen ontwikkelen. Of het nu gaat om tekenen of taal, sport of om kunst. Kinderen moeten worden voorbereid op een leven in een wereld waarin je vrij bent.

Ze moeten leren over mensenrechten. En ze moeten leren hun ouders, anderen en de natuur te respecteren.

Artikel 30 Eigen taal en cultuur

Kinderen met een taal en cultuur die anders is dan van de meeste mensen in het land worden een minderheid genoemd. Minderheden hebben recht op hun eigen taal, cultuur en godsdienst.

Artikel 31 Spel en vrije tijd

Ieder kind heeft recht op rust en vrije tijd. In zijn vrije tijd moet een kind kunnen spelen. Het moet ook voor alle kinderen mogelijk zijn om een museum te bezoeken, naar de film te gaan of een theater te bezoeken.

Artikel 32 Geen kinderarbeid

Ieder kind moet beschermd worden tegen werk dat niet goed is voor de gezondheid. Ook mag een kind niet werken als het daardoor niet naar school kan. Landen moeten duidelijke afspraken maken, zoals hoe oud je moet zijn om betaald werk te doen en hoeveel uur je per dag of week mag werken.

Artikel 33 Geen drugs

Ieder kind moet beschermd worden tegen drugs. Ook mogen kinderen niet gebruikt worden voor het maken en verkopen van drugs.

Artikel 34 Seks met kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie

Seks hebben met kinderen is verboden. Voor seks wordt soms geld betaald. Als je betaald krijgt voor seks, heet dat prostitutie.

Kinderen moeten daartegen beschermd worden. Het is verboden om geld te verdienen aan kinderen die gedwongen worden seks te hebben. Er mogen geen foto's of films van kinderen gemaakt worden die met seks te maken hebben.

Artikel 35 Ontvoeren, kopen en verkopen van kinderen

Het is verboden om kinderen te ontvoeren of te verkopen. De overheid moet er alles aan doen om dit te voorkomen.

Artikel 36 Andere manieren van misbruik van kinderen

Het is verboden om kinderen te gebruiken voor werk, drugs en seks. Kinderen mogen niet verkocht worden. Artikel 32 en 35 zeggen dat heel duidelijk. Elke andere manier om kinderen op een manier te gebruiken die niet goed voor hen is, is ook verboden.

Artikel 37 Opsluiten van kinderen

Het is verboden om kinderen te straffen door ze te slaan of op een andere manier pijn te doen. Kinderen mogen niet zomaar opgesloten of gearresteerd worden. Dit mag alleen gebeuren volgens de regels, als het niet anders kan en zo kort mogelijk. Kinderen kunnen niet de doodstraf krijgen en mogen niet levenslang opgesloten worden. Ze mogen in principe niet samen met volwassenen opgesloten worden. Dit mag alleen als het voor het kind goed is. Kinderen moeten hulp kunnen krijgen van iemand die de wet goed kent; een advocaat die voor hem of haar opkomt. Elk kind moet ook contact kunnen hebben met zijn familie en bezoek kunnen krijgen als hij opgesloten zit.

Artikel 38 Oorlog

Voor kinderen die jonger zijn dan 15 jaar is het verboden om mee te doen in het leger van een land. Ook mogen zij niet meedoen aan een oorlog. Als er oorlog is in een land moeten volwassenen en kinderen beschermd en verzorgd worden.

Artikel 39 Zorg voor slachtoffers

Kinderen die het slachtoffer zijn van geweld, mishandeling, verwaarlozing en uitbuiting moeten goede hulp krijgen. Ze moeten geholpen worden om weer verder te kunnen met hun leven.

Artikel 40 Kinderstrafrecht

Als een kind iets doet, wat volgens de wet verboden is, moet hij berecht worden. Er gelden speciale regels voor kinderen. Er moet rekening gehouden worden met hun leeftijd. Bovendien is het belangrijk dat een kind na zijn straf weer goed verder kan leven.

Ieder kind moet hulp kunnen krijgen van iemand die de wet goed kent, bijvoorbeeld een advocaat. Kinderen moeten straffen krijgen die bij kinderen passen.

Artikel 41 Beter regels

Het kan zijn dat in de wet van een land regels zijn afgesproken, die beter zijn voor een kind, dan de regels in dit verdrag. Dan gaan die regels voor. Dat is zo voor regels in één land maar ook voor afspraken tussen meer landen.

In de artikelen 42 tot en met 54 staan de volgende afspraken:

- 1 Alle landen moeten zorgen dat kinderen, jongeren en volwassenen weten wat er in het verdrag staat.
- 2 Een groep van tien mensen die veel weten over de rechten van kinderen moet de landen in de gaten houden. Deze groep wordt het Kinderrechtencomité genoemd. Iedere vijf jaar sturen de landen een verslag naar het Kinderrechtencomité, zodat dit comité kan kijken of de landen zich aan de kinderrechten houden.
- 3 Iedereen moet de verslagen van de landen kunnen lezen.
- 4 Het Kinderrechtencomité kan onderzoeken laten doen, die te maken hebben met de rechten van kinderen. Zij kunnen dat onderzoek met de regering van het land bespreken.
- 5 Organisaties zoals UNICEF moeten ook opletten of het goed gaat met de kinderrechten in alle landen. Daar maakt UNICEF rapporten over. UNICEF mag aanwezig zijn bij vergaderingen van het Kinderrechtencomité.

Colofon

Met heel veel dank aan:

De 26 kinderen in Nederlandse asielzoekerscentra die eind 2015 deelnamen aan de fotoworkshop EYE SEE en hun foto's en verhalen hebben gedeeld.

Amjad, Angelina, Aroussig, Fartun, Haik, Haneen, Hassan, Hegnar, Ibrahim, Joana, Maher, Maleyka, Mayada, Mohanad, Mohamad Alolayes, Mohamad Maho, Mohamed, Mohammed, Mona, Najah, Rawia, Sara, Sdra, Sidra, Siromi, Tala

Coördinatie en teksten

Mijntje van Kemenade en Karin Kloosterboer, UNICEF Nederland

Tekst Kinderrechtenverdrag voor kinderen en jongeren

UNICEF Nederland

Professionele fotografie fotoworkshop

Giacomo Pirozzi en Guus Schoonewille

Fotografie UNICEF

p.6 © UNICEF/UN08799/Vas

p.70 © UNICEF/UN010691/Georgiev

p.74 © UNICEF/UN05568/Georgiev

Vormgeving

Studio Tint, Den Haag

Druk

Sumis Printmanagement B.V.

UNICEF Nederland

Postbus 95375

2509 CJ Den Haag

Nederland

T +31 088 4449666

www.unicef.nl

info@unicef.nl

www.kind-in-azc.nl

www.tell-me.nl

© UNICEF, 2016

Hoe is het
voor kinderen om
hun huis te moeten
ontvluchten en
in Nederland
terecht te komen?
Wat herinneren
zij zich van hun land,
de vlucht?
Hoe zien zij hun
toekomst hier?
Wat houdt hen bezig?
**In dit boek laten
gevluchte kinderen
het zelf zien.**